

Ell era baixet, d'una mitjana estatura, grassó, amb barba i bigotí de neu, ben retallats i posats; pulcre, net i polít, amb aquell goig que fan les persones ben endreçades. Vestia correctament i sense enferfecs, però en tota la positura seva s'hi veia el vertader "senyor".

Era tot el "tipo" del perfecte cavaller tirant a l'estil francès dels anys de l'avant-guerra, per l'elegància de l'esmentada barbata blanca, per la finor de les maneres i per una rojor, molt provençal, de les seves galtes de cirera suau, que el feien alegre, somrient i ple d'un humor festiu. Resumint se'n podria dir: fou l'acabat "bourgeois bonhomme".

No cal pas dir si estimava a tothom, com estimaria els seus, pels qui se desfeia en tendresa i bonhomia i guardant-los-hi les més jolives floretes del seu jardí festiu, sempre abundós i ple de galanura.

Fent de president a l'Ateneu barcelonès s'encaixava perfectament amb l'estat que suposa la representació cabal dels perfectes deures cívics,—cultura i drets de l'home—, amb tant d'activitat, que no parava fins a la solució de les més entortolligades questions. No coneixia la mandra, i la seva fal·lera fou de trobar-se amb molts d'assumptes per anant-los destriant sempre, com qui decanta l'aiga de l'oli daurat.

Com a totes les coses del món, havia de venir el moment d'apagar-se la vida de l'home bo i entussiasta. En els darrers temps patia del cor, i amant de la vida com ho és el bon lluitador que sab el valor dels instants sublimes, se féu temerós i espaordit davant de qualsevol sotrac que pogués truncar-li els darrers passaments. Al peu de la lletra i fins sobrepassant-los, seguia les advertències i medicaments que li receptava el Dr. Carbó, molt amic seu. Per qualsevol cosa o contrarietat havien d'anar a cercar-li aquest amic, fos allà on volgués i malgrat de les hores intempestives.—Els darrers temps de la vida humana, són quelcom pitjor que misèria!—Es tancava al quarto del despatx i allí romaní, alimentant-se sols amb coses lleugeres: llet i alguna que altra taça de xocolata. Potser si estimava massa la vida; però havia bregat tant!

Va morir perxò. I el seu traspàs fou com la seva vida. Digne i reconfortant.

Disposaren el seu enterrament. El fill Josep volia fer-lo d'acord amb les idees del difunt, però la muller, dona Josefa de González, molt religiosa i caritativa, un bell troç de pa, interposà la seva ponderació. La balança es va decantar i el sepeli no fou de pompa ni rebombori, però sí catòlicament.

Erem a l'any 1893.

miració; llur existència ens sembla ruda per escolar-se lluny de les seguretats morals i materials que nosaltres ens havem acumulat al nostre entorn, a terra. Però els mariners no van pas sols. Ells coneixen les dolçors de la companyonia; ells s'ajuden uns a altres per resistir els atacs dels vents o de les ones; malalts, ells tenen un company per cuidar-los. Ells queden relligats al món: de primer per llurs recorts, desseguida i sobretot pel canvi que ells en fan amb llurs companys de bord. Ells són encara dins la societat. En una paraula, ells escapen a les angoixes del silenci.

Hi ha nits, a bord, en que tot calla. El cel i la mar competeixen en serenitat: pas una arruga enlletgeix les aigües, pas una alenada commou l'éter; l'orella no percebeix cap remor, el món sembla paralitzat. Jo he viatjat moltes vegades per mar. Han sigut llargues travesies on generalment hi he pogut conèixer aquesta estranya impressió que de primer és de dolçor i després esdevé d'intolerable inquietut. Recolçat sobre la baranda del paquebot, es comença per gaudir de l'encís de la nit silenciosa. Poc a poc, una mena de por us pren; sembla que, arrabassat per l'inspiració del cel i de les aigües, el vostre conscient cau en un vèrtig del qui se'n escapa mercès a un violent esforç. I mig ebri de silenci, se entra amb joia dins els salons il·luminats com sis'acabés desostreure's del captivament d'una sirena: la sirena del silenci. I encara, el silenci no és pas absolut. Al costat la vida hi continuava: gent hi dormia, hi parlava, hi treballava, les màquines roncaven i el navili agitat per llurs commocions es defensava contra l'immobilitat dels elements.

Però, i Alain Gerbault!

En nits semblants ell es trobava sol dins l'immobilitat completa, dins el silenci absolut. El silenci era damunt de ell; abaix, davant, darrera, per tot. I si l'home sortia del silenci de l'ocèa era per entrar en altre de tant paorós: el silenci de la seva barqueta.

La llegenda de les sirenes és una de les més velles del món. Ella és la traducció poètica d'un sentiment etern: el terror de l'home davant el vèrtig de la immensitat i del silenci de les mars. Les sirenes sols fan escoltar als mariners llur veu traidora en aquestes nits d'immobilitat en que la consciència s'engordeix dins la soletat. I elles són més perilloses que les tempestes, ja que en aquestes el sentiment revifa les forces de l'home.

El vencedor de les sirenes

per JOSEP BRU

Després d'haver acabat de llegir els molt interessants llibres: «Seul, à travers l'Atlantique», «A la poursuite du Soleil» i «Sur la route du retour»—que em permeto recomanar als que em llegeixin—m'he proposat fer una lloança del navegant solitari, el seu autor.

Confesso que la odissea d'Alain Gerbault em té sotsjugat, que m'ha fet treballar l'imaginació. Vet aquí una d'aquelles que Juli Verne no ha descrit, ni previst. El seu lloc, veritat és, no és pas dins la sèrie de «Viatges extraordinaris», sinó que millor ho és dins la sèrie dels viatges inversemblables. Ella sembla de passar els límits del coratge humà.

El dia que ell sortí sol damunt la seva barqueta per fer la seva volta al món, el solitari llençà un desafiament no sols als elements contraris que ell tenia d'afron-

tar amb les condicions les més probables per una catàstrofe, sinó també a l'enemic que l'home, en això semblable als animals, té més por en aquest món: la soletat. I quina soletat! Aquella de l'infinit de les mars i de l'infinit dels cels. Aquella, per no dir sobretot, del silenci.

No parlem pas dels perills i de la força d'ànim necessària per poguer mirar-los cara a cara sense jamai poguer comptar amb l'ajuda i encoratjament de ningú, encara que fos d'una bestiola amiga. Tempestes, avaries, ferides causades per una maniobra difícil o mal executada, malalties, són altres tants riscos amb els qui Gerbault mantenia quotidiana intimitat.

Per correr-los, sense parar, és perquè els mariners compten amb la nostra ad-